

VU Research Portal

Exploring young children's voices

Tertoolen, J.M-L.

2017

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Tertoolen, JM-L. (2017). *Exploring young children's voices: A study on the content of children's expressions related to school contexts*. [PhD-Thesis - Research and graduation internal, Vrije Universiteit Amsterdam].

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Abstract Dutch

Er is geen Nederlandse vertaling beschikbaar.

Dat is niet (meer) verplicht.

Bijgevoegd persbericht kan wel als Nederlandse vertaling gelden:

Persbericht

Kleuters willen gehoord worden

Een onderzoek naar de opvattingen van oudste kleuters over de betekenis van school.

Amsterdam, 24 maart 2017

Kleuters hebben eigen beelden en opvattingen over de bedoelingen van school, wat zich daar afspeelt, welke ruimte ze krijgen en welke beperkingen ze ondervinden in het onderwijsleerproces. Dergelijke beelden kunnen het onderwijsleerproces ondersteunen, maar indien de opvattingen van leerlingen en hun leraren niet overeenstemmen kan dit leiden tot problematische situaties. Het is van belang dat kleuters worden uitgedaagd om hun opvattingen te ontwikkelen en te onderzoeken.

Tot deze conclusie komt drs. Anja Tertoolen in haar proefschrift “Exploring young children’s voices. A study on the content of children’s expressions related to school contexts” dat zij op dinsdag 2 mei 2017 om 11.45 uur verdedigt ter verkrijging van de graad van doctor in de wetenschap aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat de kleuters in het onderzoek de gedeelde opvatting hebben dat volwassenen in grote mate bepalen wat er in school gebeurt en dat er duidelijke regels gelden. Zoals een kleuter verwoordde: “want als juf kun je andere kinderen vertellen wat ze moeten doen.”

In de stemmen van deze kleuters weerklonken niet alleen de regels en routines in de school, maar ook de opvattingen van ouders en leraren, dat het van belang is om goed je best te doen en veel te leren over schoolse onderwerpen. In die zin was er sprake van correspondenties in opvattingen, niet alleen tussen deze kleuters en hun eigen leraren en ouders, maar ook met die van leraren en ouders die hen onbekend waren. Er waren ook uitspraken van kleuters die volstrekt los stonden van de leraren en ouders in ons onderzoek. Deze zijn te beschouwen als aanwijzingen voor de eigen opvattingen van deze kleuters. Gekeken naar de inhoud van deze ‘losse’ uitspraken bleek dat ze vaak te relateren waren aan situaties waarin de kleuters een persoonlijk doel probeerden te bereiken of zich tweemaal stelden tegen de intenties van leraren of klasgenootjes. Of te wel, daar waar sprake was van conflicten zijn sterke aanwijzingen te vinden voor wat genoemd wordt: dat wat van deze kleuters zelf is.

Het onderzoek “Exploring young children’s voices” biedt een strategie om onderzoek te doen naar de stem van kleuters. Dit kan bijdragen tot begrip bij leraren over hoe kleuters hun opvattingen uiten en kan leraren in staat stellen om inzage te krijgen in de inhoud van de stemmen van kleuters. Het

instrumentarium kan behulpzaam zijn in de communicatie tussen leraren en kleuters over de opvattingen van jonge leerlingen en de wijze waarop ze betekenis verlenen aan school.

Goed zicht krijgen op de ontwikkeling van de stem van leerlingen is mogelijk in scholen waarin leraren ingaan op wat kinderen naar voren brengen op een kritische en cultureel gerechtvaardigde wijze en waarin zij de ontwikkeling van kleuters stimuleren in een voor de kleuters betekenisvolle context. Van leraren vraagt dat openheid om hun eigen kennis en kunde, waarden, aannames en oordelen te delen en ter discussie te stellen. Leraren dienen zich bewust te zijn van hun eigen opvattingen en de wijze waarop ze deze, expliciet en impliciet, naar voren brengen in interactie met hun leerlingen. En leraren moeten attent zijn op de wijzen waarop leerlingen de opvattingen van leraren incorporeren in hun uitingen.

De conclusie die getrokken kan worden is dat het in het belang van leerlingen is om deel uit te maken van een schoolgemeenschap, waar conflicten niet uit de weg worden gegaan, maar waar kleuters leren conflicten te hanteren, gestimuleerd worden in het voeren van discussies en ze de kans krijgen om op een constructieve wijze kritische vragen te stellen over wat zich in de school afspeelt.

Drs. Anja Tertoolen behaalde in 1984 haar doctoraal klinische pedagogiek met als specialisatie leerproblemen bij kinderen in het primair onderwijs. Ze is directeur bij het Center of Expertise Persoonlijk Meesterschap en manager onderzoekscentrum bij Hogeschool iPabo. Zij verdedigt haar proefschrift "Exploring young children's voices. A study on the content of children's expressions related to school contexts" op dinsdag 2 mei 2017 om 11.45 uur in de aula van de Vrije Universiteit Amsterdam De Boelelaan 1105. Promotor: prof.dr. B. van Oers en copromotoren: dr. J.J.M. Geldens en dr.mr. H.L. Popeijus. Overige leden van de promotiecommissie zijn: prof.dr. S. Miedema, prof.dr. S.M. Goorhuis-Brouwer, prof.dr. R.C.M. van Steensel, dr. J.H.G. Boland en dr. D.M.P. de Haan.

Noot voor de redactie, niet ter publicatie

Voor meer informatie is drs. Anja Tertoolen bereikbaar via a.tertoolen@ipabo.nl en 06-25158288